

τοῦ παρόντος καταργηθῆναι προστάσσομεν. "Οσ-
τις οὖν τοιοῦτό τι πράξει, εἰ μὲν κληρικὸς εἴη
καθαίρεισθω, εἰ δὲ λαϊκὸς ἀφορίζεσθω". Ὁμοίαν
ἀπαγόρευσιν ἐξήνεγκε καὶ ὁ κατὰ τὸν ἑβδομον
ἐπίσης αἰῶνα ζήσας ἅγιος Εἰοὶ τῶν καθολικῶν.
"Οὐδενὶ ἐξέσται, κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου
Ἰωάννου ἢ ἄλλων ἁγίων ἑορτάς, τελεῖν τὰ ἡλιο-
στάσια διὰ χορῶν καὶ ἁσμάτων διαβολικῶν".

Ὁ κατὰ τὴν πέμπτην μετὰ Χριστὸν ἑκατον-
ταετηρίδα ζήσας ἐπίσκοπος Κύρου Θεοδώρητος,
σημειοῖ εἰς τὸ περὶ Μανασσῆ χωρίον τῆς Βίβλου
τὰ ἐξῆς, δεικνύοντα ὅτι ὅμοια καὶ κατὰ τὴν ἐπο-
χὴν του εἰθίζοντο: «Εἶδον γὰρ ἔν τισι πόλεσιν
ἅπαξ τοῦ ἔτους ἐν ταῖς πλατείαις ἀποτομῆνας
πυράς, καὶ ταύτας τινὰς ὑπεραλλομένους, οὐ
μόνον παῖδας, ἀλλὰ καὶ ἄνδρας. Τὰ δὲ γε βρέ-
φην παρὰ τῶν μητέρων παραφερόμενα διὰ τῆς
φλογός· ἐδόκει δὲ τοῦτο ἀποτροπιασμὸς εἶναι καὶ
κάθαρσις». Οἱ δὲ ὑπομνηματισταὶ τῶν συνοδι-
κῶν κανόνων παρέχουσιν ἡμῖν ἱκανὰς περιέργους
λεπτομερείας. Τούτων ὁ Ζωναράς ἀποκαλεῖ τὰς
ἐμπροσθεν ἐργαστηρίων καὶ οἰκιῶν ἀναπτομῆνας
πυράς καὶ τὰ πηδήματα αὐτῶν «ἔθνη ἐλληνικά τε
καὶ ἔθνικα· ὁ δὲ Βαλσαμῶν ἀνάγει τὴν ἀρχὴν
αὐτῶν εἰς τοὺς Ἑλληνας καὶ Ἰουδαίους, καὶ ἀνα-
φέρει δεισιδαιμονίαν τινὰ, συνδεομένην μετὰ τοῦ
ἔθιμου τούτου, ἥτις καὶ παρ' ἡμῖν ἔτι σώζεται
καὶ παρὰ τοῖς χωρικοῖς τῆς Γαλλίας· Ἐπήδων
ἐπάνω τῶν πυρῶν, λέγει, νομίζοντες διὰ τοῦτο
τὰ προσυμβαίνοντα ἴσως αὐτοῖς δυσχερῆ κατα-
καίεσθαι καὶ ἑτέροις ἀγαθοῖς ἐπιτυγχάνειν».
Τοῦτο ἀναφέρει καὶ ἕτερος ὑπομνηματιστής,
Ματθαῖος ὁ Βλάσταρις. Οἱ Ῥωμαῖοι, κατὰ τὴν
μαρτυρίαν τοῦ Ὁβιδίου, ἐπήδων τὰς κατὰ τὰ
Παλίλια ἀναπτομῆνας πυράς, κατὰ δὲ τὴν ἐπέ-
τειον ἑορτὴν τῆς κτίσεως τῆς Ῥώμης διήγον διὰ
τῶν πυρῶν κατοικίδια ζῶα, ὄπερ καὶ παρ' ἡμῖν
ἔτι καὶ ἐν Γαλλίᾳ διατηρεῖται κατὰ τὴν ἑορτὴν
τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, πρὸς προφύλαξιν αὐτῶν ἀπὸ
διαφόρων δυστυχημάτων.

Ὁ διάσημος Βυζάντιος φιλόσοφος καὶ θεολό-
γος καὶ νομοδιδάσκαλος καὶ δαιμονογράφος Μι-
χαὴλ ὁ Ψελλὸς (ΙΑ' αἰῶν) φέρει πρὸς ἐξήγησιν
τῶν ἐθίμων τούτων ἀλλόκοτόν τινα θεωρίαν, ἣν
περιεργεῖας χάριν ἀναγράφομεν ἐνταῦθα. Κληδὼν
εἶναι, λέγει, ὡς καὶ τὸ ὄνομα δηλοῖ, δαιμόνων
πονηρῶν πρόσκλησις. Τελεῖται δὲ ὅτε ἀρχεται ὁ
ἥλιος τρεπόμενος πρὸς νότον, μειῶν μὲν τὴν ἡ-
μέραν, αὐξῶν δὲ τὴν νύκτα. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς οἱ
Ἕλληνας δοξάζουσιν, οὐδεὶς τῶν ἐνύλων δαιμό-
νων τολμᾷ νὰ ὑποστῇ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ὅταν
ὁ ἥλιος ἦναι βορειότερος νυκτιλοχοῦσιν, ἀδυνα-
τοῦντες νὰ ἐπιφαίνωνται τὴν ἡμέραν· ὅταν ὅμως
τραπῇ πρὸς νότον, καὶ ὁ περὶ ἡμᾶς ἀήρ κατα-
στῇ τρόπον τινὰ ζοφερώτερος (!), παραχρῆμα ἐμ-
φαίνουσι προσξάματά τινα καὶ οὕτως εἰπεῖν
προκυλινδῆματα τῆς κακίας αὐτῶν, καὶ καλού-

μενοι ὑπακούουσιν εἰς τὴν πρόσκλησιν. Οἱ γόη-
τες λοιπὸν περιέγραφον κύκλους καὶ περὶ αὐτοὺς
ἀνῆπτον πυράς, δεσμεύοντες οὕτω τοὺς δαιμο-
νας, ὅπως μὴ πέραν τοῦ κύκλου ἐξέλθωσιν, ἀλλὰ
συγκρατῶνται ἐν αὐτῷ ἐφ' ὅσον θέλει ὁ καλῶν.
«Ἄλλ' οἱ γε νῦν τῆς τελειῆς προεξάρχοντες,
προστίθουσιν ὁ Ψελλὸς, τὴν μὲν τῆς κλήσεως
οὐκ ἴσασιν ἐπαθῆν, μηδὲ εἰδοῖεν ποτε· παρὰ δὲ
πολλὰ κύκλω τινὲ περιγράφοντες ἐξάλλονται τῆς
φλογός». Τοιαύτη ἡ πρὸς ἐξήγησιν τῶν πυ-
ρῶν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου θεωρία τοῦ εἰς τὰ ὑπάτα
ἐν τῇ βυζαντινῇ αὐτοκρατορίᾳ ἀνελθόντος πολι-
τικὰ ὑπουργήματα καὶ σοφωτάτου ἐπικληθέντος
Μιχαὴλ τοῦ Ψελλοῦ!

N. Γ. Π.

ΛΥΣΙΣ ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΩΝ ΑΠΟΡΙΩΝ

Θὺ παντός πλεῖν εἰς Κόρινθον.

Ὀλίγους λαμβάνει ἡ ἔννοια τῆς δημοτικῆς
ταύτης παροιμίας. Ἄλλα πόθεν ἐπέισθησαν οἱ ἀρ-
χαῖοι ὅτι ἡ Κόρινθος εἶναι τόσον δυσπρόσιτος;
Συνήθης καὶ παραδεδεγμένη ἐξήγησις εἶναι ὅτι ἡ
πλουσία αὐτῆ πόλις ἐβρίθε τόσον δελεασμάτων
καὶ παραλυσίας, ὥστε καὶ οἱ φρονιμώτεροι ἄν-
θρωποι, μόλις ἀποβαίνοντες εἰς τὴν ξηρὰν, ἐγί-
νοντο ἄλλοι ἐξ ἄλλων, ἐμαγεύοντο ὑπὸ τοῦ κάλ-
λους τῶν γυναικῶν, παρεδίδοντο εἰς παντοειδεῖς
ἀκολασίας καὶ ἀπῆρχοντο τέλος κενὸν ἔχοντες
τὸ θαλάντιον καὶ καταρῶμενοι τὴν ἀπερισκε-
ψίαν των. Ἐπασχον δηλονότι οἱ παλαιοὶ ταξει-
διῶται ἐν Κορίνθῳ ὅ,τι οἱ σημερινοὶ ἐν Παρι-
σίοις. Ἐπειδὴ δὲ ὀλίγιστοι εἶχον τόσους θησαυροὺς,
ὥστε νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὸν πολυδάπανον βίον
τῆς Κορίνθου, ἡ τόσην σύνεσιν, ὥστε νὰ διαφύ-
γῃσι πάντας τοὺς κινδύνους, ἐπαναλαμβάνοντες
τὸ λόγιον τοῦ Διογένοους· «δὲν ἀγοράζω τόσον
ἀκριβὰ μεταμέλειαν», καθιερώθη τὸ ἀξίωμα ὅτι
δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Κόρινθον ὁ πρῶ-
τος τυχών.

Τινὲς ὅμως παρατηροῦσιν ὅτι δὲν εἶχε μόνον
ἡ Κόρινθος τοὺς πειρασμοὺς τούτους, ἀλλ' ὅτι
καὶ ἄλλαι πόλεις ἦσαν περιλάλητοι ἐπὶ παραλυ-
σία ἡθῶν καὶ γυναικειῶς δόλοισ. Ἐὰν ἡ Κόριν-
θος εἶχε, φέρ' εἰπεῖν, τὴν Λαίδα, αἱ Ἀθηναὶ εἶ-
χον τὴν Φρύνην. Πρὸς τί λοιπὸν ἡ διακριτικὴ
αὕτη μνεῖα περὶ μόνης τῆς Κορίνθου; Οἱ προτεί-
νοντες τοὺς διαταγμοὺς τούτους πιστεύουσιν ὅτι
ἡ παροιμία ἐγεννήθη μᾶλλον ἐκ τοῦ φρουρίου, ἢ
ἐκ τῆς πόλεως Κορίνθου. Ὁ Ἀκροκόρινθος, λέ-
γουσιν, εἶναι βράχος ὑψηλὸς καὶ ἀπότομος, καὶ
ἐπειδὴ πολλάκις ἐκαλεῖτο διὰ τοῦ αὐτοῦ ὀνό-
ματος καὶ ἡ πόλις, ἐπεκράτησεν ἡ συνήθεια νὰ
λέγῃσι περὶ δυσχερῶν πραγμάτων ὅτι δὲν εἶναι
εὐκόλον νὰ ὑπάγῃ τις εἰς Κόρινθον. Ἡ λατινικὴ
μετάφρασις τῆς παροιμίας ἴσως ἐπιτρέπει τὴν
βεβιασμένην ταύτην ἐρμηνείαν· ἀλλ' ἡ λέξις πλεῖν

ἑλληνιστὶ ἀντίκειται, ὡς μᾶς φαίνεται, εἰς πᾶσαν ἀπὸ τῆς παραδεδομένης γνώμης παρεκτροπήν.

Α. Σ. Β.

Τὸ ἐπόμενον φανταστικὸν ἠθικὸν διηγημάτων ἐδημοσιεύθη κατὰ τὸ 1795 ὑπὸ τῆς Φιλοσοφικῆς Δεκάδος.

Σ. τ. Δ.

EN ONEIPON

᾽Ωνειρευόμην ὅτι ἀνήκον εἰς ἔθνος, ἔτοιμον νὰ θεραπευθῆ ἀπὸ τὸν ἐγώσιμον, ὅστις ἦτο ἡ βᾶσις τοῦ καθόλου χαρακτήρος του, καὶ ὅτι ἀντ' αὐτοῦ ἀπεφάσισε νὰ θέσῃ ὡς βᾶσιν τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην.

Τὸ ἔθνος τοῦτο ἐξέλεξε σοφὸν τινα, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· «Σὲ διορίζομεν καθηγητὴν τῆς ἠθικῆς· δίδαξέ μας νὰ ἤμεθα ἐνάρετοι».

Συγχρόνως δὲ προπαρασκευάσθη αἴθουσα μεγάλη, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὑπῆρχον ἀπέραντα θρανία, ἀπέναντι δὲ τῶν θρανίων τούτων ὑπῆρχεν εἰδὸς τι εἶμας, ἔδρα ὑψηλὴ διὰ τὸν καθηγητήν.

Ἐπὶ τῆς πύλης ἀνεγινώσκετο ἡ ἐπιγραφή *Σχολῆ ἠθικῆς*. Εἶδον δὲ καὶ πολλὰς εἰδοποιήσεις τοιχοκολλημένας, αἵτινες προσηγγέλλον τὴν ἐναρξίν τῶν παραδόσεων τῆς ἠθικῆς.

Ὁ λαὸς συνέρρευεν ἐκεῖ παμπληθεῖ, μετὰ τοῦ πλήθους δὲ καὶ ἐγὼ, ἐπειδὴ εἶχα πολλὴν ἐπιθυμίαν ν' ἀκούσω τὰ μαθήματα τοῦ διδασκάλου, ὅστις εἶχε μεγάλην φήμην.

Αἱ παραδόσεις ἔμελλον νὰ συναποτελέσωσιν εἴκοσι μαθήματα τοῦλάχιστον. Ἀπεφάσισα νὰ μὴ λείψω καὶ ἀπὸ τὰ εἴκοσι. Ὁ καθηγητὴς ἐπὶ τέλους ἐνεφανίσθη καὶ ἀνέβη εἰς τὴν ἔδραν, ἣτις εἶχε προετοιμασθῆ δι' αὐτόν.

Δύο κλητῆρες ἦσαν διωρισμένοι διὰ νὰ ἐπιβάλλωσι σιωπὴν εἰς τὸ ἀκροατήριον, ἀλλὰ τοῦτο μόλις καὶ μετὰ βίας κατωρθώθη, ὅπως εἰς ὅλας τὰς πολυπληθεῖς συναθροίσεις.

Ἐπὶ τέλους ὁ καθηγητὴς, νομίζων ὅτι ἡδύνατο πλέον ν' ἀκουσθῆ, εἶπε ταῦτα· «Κάμνετε διὰ τοὺς ἄλλους ὅ,τι θέλετε νὰ κάμνωσι καὶ οἱ ἄλλοι διὰ σᾶς». Μεθ' ὃ οἱ κλητῆρες ἀνήγγειλαν ὅτι τὸ μάθημα ἐτελείωσεν.

Ἐκθαμβὸν τὸ ἀκροατήριον διελύθη, ἕκαστος δὲ ἀπεφάσισε νὰ ἐπανεέλθῃ καὶ εἰς τὸ ἀκόλουθον μάθημα.

Τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ καθηγητὴς ἀνέβη εἰς τὴν ἔδραν, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ἀκροατήριον ἐσιώπησε καὶ ἠσύχασε, «Κάμνετε, εἶπε, διὰ τοὺς ἄλλους ὅ,τι θέλετε νὰ κάμνωσι καὶ οἱ ἄλλοι διὰ σᾶς».

Καὶ κατέβη.

Ἐπὶ τῆς αἰσθῆς τὰ εἴκοσι μαθήματα. Εἰς ὅλα ἐπανελάβε· τὰς ἰδίας λέξεις.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἐξερχόμην ἀπὸ τὸ εἰκοστὸν μάθημα, ἐξύπνησα. . . .

Δύνασθε νὰ μὲ εἰπῆτε εἰς ποῖον ἔθνος εἶναι δυνατὸν νὰ συνέβῃ τοῦτο; Δ

Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΓΗΣ

«Τὸν κόσμον λάβετε», ἔκραξεν ὁ Ζεὺς, περὶ τὸν θρόνον καλῶν τὰ πλήθη τῶν θνητῶν.

«Κλήρως σας ἔστω διαρκὴς δι' ὅλων τῶν αἰώνων, σὺς διανεῖματε αὐτόν».

Καὶ σπεύδουσι ὅλοι ἀπληστοί, . . . τὰς χεῖράς του ὀργῶν νέος καὶ γέρον πᾶς προτάσσει· καὶ δίδονται οἱ θερισμοὶ τῆς γῆς εἰς γεωργόν, εἰς νέον κυνηγόν τὰ δάση.

Κέρδη ὁ ἔμπορος πολλὰ εἰς ἀποθήκας κλείει, καὶ οἶνον ὁ ἀβάξ γλυκύν, καὶ πᾶσα γέφυρα, ὁδὸς, εἰς ἄρχοντ' ἀποτίει δεκάτην ἡγεμονικὴν.

Τέλος μακρόθεν ἔφθοσεν ἀργὰ ὁ ποιητὴς, πλὴν ἦσαν ὅλα μοιρασμένα, οὐδὲν πλέον εἰλείπετο ἔτι νὰ λάβῃ τίς, καὶ εἶχε πᾶν δεσπότην ἕνα.

«Ἄλλοίμονον! πάντων ἐγὼ ἐλησμονήθην μόνον, ὁ μᾶλλον σοῦ πιστὸς υἱός!» ἀνέκραξεν ὁ ποιητὴς, βαθὺν ἐκχύσας στόνον, καὶ ἔρριψέθ' εἰς πόδας τοῦ Διός.

«Ἄν εἰς ἀνείρων ἔτρεχες τὰς μαγικὰς ὁδοὺς, τί σ' ὠφελεῖ τὸρα ὁ θρήνος;

Ποῦ ἦτο, τάλα, πρὶν τὸ πᾶν διαμοιράσω δούς;

«Ἐγγύς σου ἦμην, εἶπ' ἕκείνος.

«Τυφλὸς πρὸς τ' ἄλλα, μόνον σέ ἔβλεπ' ὁ ὀφθαλμὸς μου, σὲ ἤκουον πρὸς πᾶν κωφός· συγχώρει ἂν μ' ἀφήρασε τοῦ ὑπολοιποῦ κόσμου τὸ θεῖον τ' οὐρανοῦ σου φῶς».

«Πλὴν τόρα πλέον, εἶπ' ὁ Ζεὺς, κτήμα δὲν εἶν' ἐμοῦ καὶ γῆ καὶ θάλασσα καὶ θήρα·

ἂν θέλῃς εἰς τὸν οὐρανὸν νὰ ζῆσωμεν ὁμοῦ, ἔλθε, σ' εἶν' ἀνοικτὴ ἡ θύρα». SCHILLER.¹

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * * Εἰς τὰ ἔθνη, ὅπου ἡ παιδεία δὲν εἶνε ἐξαπλωμένη καὶ ἡ ἐπιστήμη δὲν φωτίζει τοὺς νέους, οἱ γέροντες ἔχουν τὰ πρωτεῖα τῆς γνώσεως· ὅποιος εἶδε πρωτύτερα τὸν ἥλιο, ἔχει καὶ πρᾶξιν περισσότερη τῆς ζωῆς. (Γέρο-Κολοκοτρώνης.)

* * * Μόνος ὁ μὴ ἔχων νὰ ἀνειδίσῃ τι ἐαυτῷ καταμόνας, οὐδαμῶς πτοεῖται ἐκ τῶν ξένων ἐπιτιμήσεων καὶ οὐδέποτε ἐξαγοράζει τὴν ἐπιείκειαν ἢ τὴν σιωπὴν τῶν ἄλλων δι' ἀτίμου ἢ καὶ ἐγκληματικῆς σιωπῆς. (Zschokke.)

* * * Τὸ μεθυστικώτερον πάντων τῶν ποτῶν, καὶ ἐν ταῖς χώραις ἐκεῖναις ὧν ὁ οἶνος προξενεῖ πλείστην καρθηβαρίαν, εἶνε ἀναντιρρόητος. . . τὸ ὕδωρ τῆς Αὐλῆς.

* * * Προτιμᾶ τις πολλάκις νὰ κακολογῆται παρὰ νὰ μὴν ἀναφέρεται.

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Μυῖων ἐξάλειψις.

Αἱ μυῖαι ἐν ὄρῃ θέρους καταπτῶσιν, εἰς τινὰς τόπους μάλιστα, μᾶστιξ ἀληθῆς· ἐξαλείφονται δὲ διὰ μικρῶν τεμαχίων ζύλου κουασσίας, ἐκτιθεμένων μεθ' ὀλίγου ὕδατος ἐντὸς πινακίων, ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ὁποίων ῥίπτεται κόνις σακχαροῦ ὡς δέλεαρ τῶν μυῖων.

1. Μετὰρ. Ἀγγέλου Βλάχου.